

\$ A
2
P
74

181

Stamboek no.

4827

PROEFSTATION VOOR DE GROENTEN- EN FRUITTEELT ONDER GLAS
TE NAALDWIJK

BIBLIOTHEEK
Proefstation voor de Groenten- en
Fruittelt onder Glas te Naaldwijk.

Capaciteit van de bemaling in de polders
van Delfland en omgeving

door :
C.J. van der Post

Naaldwijk, januari 1972
No. 480/1972

223 5002

Bemalingscapaciteit in de polders van Delfland

Van de polders van het Hoogheemraadschap Delfland is de bemalingscapaciteit berekend. Daartoe zijn van de polders de capaciteiten van het gemaal of de gemalen in m³/minuut en de waterstaatkundige oppervlakte in ha overgenomen uit de Provinciale Almanak 1968 van Zuid-Holland.

Hieruit is de bemalingscapaciteit berekend en uitgedrukt in mm per etmaal.

De gegevens van Delfland zijn opgesplitst in een groep polders waarin veel glastuinbouw voorkomt en polders met overwegend grasland.

Tabel 1 Polders in Delfland met veel glastuinbouw

Naam	Plaats	Water- staat- kundige opper- vlakte in ha	Capaciteit	
			m ³ per minuut	mm per etmaal
Wippolder	Wateringen	375	40	15,4
Oostmade polder	Loosduinen	174	45	37,2
Westmade polder	Monster	55	6	15,7
Dijkpolder	Poeldijk	330	30	13,1
Zwarte polder	Loosduinen	40	7	25,2
Poelpolder	's-Gravenzande	60	16	38,4
Boschpolder	Naaldwijk	125	20	21,5
Vlietpolder	Naaldwijk	440	45	14,7
Oude- en Nieuwe Broek- polder	Naaldwijk, Wateringen	567	97	24,6
Wateringveldse polder	Wateringen	545	60	15,9
Voordijkhoornse polder	Den Hoorn	103	20	28,0
Harnas polder	Den Hoorn	256	34	19,1
Woudse droogmakerij	Schipluiden	90	11	17,6
Groeneveldse polder	De Lier, Schipluiden	272	59	31,2
Oude Lierpolder	De Lier	356	45	17,7
Hoefpolder	De Lier	181	18	14,3
	Totaal	3.969	553	
	Gemiddeld per ha			20,0

Tabel 2 Graslandpolders in Delfland met enige tuinbouw,
soms veel bebouwing

Naam	Plaats	Waterstaat- kundige oppervlakte in ha	Capaciteit	
			m ³ per minuut	mm per etmaal
Veen- en Binkhorstpolder	Voorburg	641	80	18,0
Eskampolder + Uithofspolder	's-Gravenhage / Wateringen	1.040	150	20,3
Hoekpolder	Rijswijk	245	30	17,7
Plaspoel- en Schaaapweipolder	Rijswijk	878	67	11,0
Woudse polder	Schipluiden	320	40	18,0
Klaas Engelbrechtse- polder	Schipluiden	350	40	16,5
Oude Campspolder	Maasland	390	35	12,9
Kralinger polder	Maasland	605	80	18,4
Dorppolder	Schipluiden/Maasland De Lier	525	50	13,7
Kerkpolder	Schipluiden	245	30	17,6
Holierhoekse- en Zoute- veense polder	Vaalrdingen/Schiedam Schipluiden	1.735	110	9,0
Duifpolder	Schipluiden/Maasland	350	35	14,4
Commandeurspolder	Maasland	330	48	20,9
Dijkpolder	Maasland/Maassluis	545	45	11,9
Foppenpolder	Maasland	130	30	33,1
Aalkeet-Buitenpolder	Maasland	395	80	29,2
Aalkeet-Binnenpolder	Maasland/Maassluis	329	45	19,7
West-Abtspolder	Schiedam	176	20	16,4
Oost-Abtspolder	Schiedam/Rotterdam	235	32	19,5
Noord-Kethel	Schiedam/Rotterdam/ Delf/Schipluiden	610	58	13,7
Lage Abt-woudschepolder	Delft/Schipluiden	815	65	11,5
Lage Broekpolder	Rijswijk/Delft/ Pijnacker	161	30	26,9
Hoge Broekpolder	Rijswijk	215	27	18,1
Tedingerbroekpolder	Leidschendam/Nootdorp/ Pijnacker/Rijswijk	787	120	22,0
Polder Nootdorp	Nootdorp/Delft/ Pijnacker	1.155	100	12,5
Polder Biesland	Pijnacker	130	25	27,7
Noordpolder van Delfgauw	Pijnacker/Delft	370	30	11,7
Nieuwe of Drooggemaakte polder	Pijnacker/Zoetermeer	595	50	12,1
Oude Polder van Pijnacker	Pijnacker/Zoetermeer	670	65	14,0

In de tabellen 1 en 2 zijn vrijwel alle polders van Delfland opgenomen die hun overtollig water door bemaling moeten lozen. Enkele polders moesten worden weggelaten omdat de bemalingsgegevens niet goed waren te achterhalen. Evenmin zijn de Opmaal-polders en vrijlozende polders, alsmede enkele grotendeels bebouwde polders in dit overzicht opgenomen.

Ter vergelijking worden in de tabellen 3 en 4 de gegevens van de bemalingscapaciteit van een aantal polders in de Hoogheemraadschappen Schieland en Rijnland vermeld.

Tabel 3 Polders in Schieland

Naam	Plaats	Waterstaat- kundige oppervlakte in ha	Capaciteit	
			mm ³ per minuut	mm per etmaal
Zestienhoven	Rotterdam	484	55	16,4
Bleiswijk o.a.	Bleiswijk, Bergschen- hoek, Rotterdam, Zoetermeer	3.458	250	10,7
Binnenwegse polder	Bleiswijk, Zoeter- meer	1.145	150	18,9
De Wilde Veenen	Bleiswijk, Moerkapelle	700	80	16,5
Tweemanspolder	Zevenhuizen	462	55	17,1
Eendragtspolder	Zevenhuizen	975	90	13,3
Zuidplaspolder	Moordrecht, Waddinxveen Moerkapelle, Zevenhui- zen, Nieuwerkerk	4.450	575	18,6
Prins Alexander	Rotterdam, Capelle, Nieuwerkerk, Zeven- huizen	2.701	240	12,9
Oostpolder in Schie- land	Moordrecht, Gouda, Waddinxveen	340	55	23,2
	Totaal	14.715	1.550	
	Gemiddeld per ha	15,2

Tabel 4 Enkele polders in Rijnland ten zuiden van de Oude Rijn

Naam	Plaats	Waterstaat- kundige op- pervlakte in ha	Capaciteit	
			m ³ per minuut	mm per etmaal
Omedijksepolder	Voorschoten/Was- senaar	185	18	14,0
Oranjepolder	Voorschoten	160	10	9,0
Duivenvoordse-Veenzijdse polder	Wassenaar/Voorschoten Leidschendam/Den Haag	945	100	15,2
Room- of Meerburger Polder	Zoeterwoude	100	9	13,0
Oostvlietpolder	Zoeterwoude	144	30	30,0
Hofpolder + Spèkpolder	Zoeterwoude/Leidschen- dam	206	20	14,0
Rietpolder	Leidschendam	85	8,5	14,4
Nieuwe polder	Zoetermeer	684	60	12,6
Groote Westeindsche polder	Zoeterwoude/Leidschen- dam	490	55	16,2
Grote Polder	Zoeterwoude	520	45	12,5
Hazerwoudsche Droogmakerij	Hazerswoude/Bent- huizen	1.840	180	14,1
Bent- en Delf- of Gene- rale polder	Hazerswoude/Bent- huizen	285	55	27,8
Oude Groenendijkse- en Barre polder	Zoeterwoude/Hazerswoude	384	35	13,1
Gemenewegse polder	Hazerswoude	155	15	13,9
Geer- en Buurtpolder	Hazerswoude	270	22	11,7
Kerk en Zanen	Alphen aan de Rijn	892	100	16,2
Nesse	Boskoop/Alphen	170	20	16,9
Laag Boskoop	Boskoop, Hazerswoude	236	85	51,8
Achteraf. en de Putte	Waddinxveen, Boskoop	975	150	22,2
Steekt	Alphen aan de Rijn	660	64	14,0
Gouwe-polder	Alphen/Boskoop/Reeuwijk	991	250	36,4
Middelburg + Tempelpolder	Reeuwijk, Boskoop	524	85	23,4
Bloemendaal	Waddinxveen, Gouda	1.180	100	12,4
Willems	Gouda, Reeuwijk	369	30	11,7
Reeuwijk	Reeuwijk, Bodegraven, Gouda, Boskoop, Waddinxveen	2.006	230	16,5
Totaal		14.456	1.876,5	
Gemiddelde per ha				18,7
Gemiddelde per ha voor polders < 600 ha				21,6

Conclusie

Als maatstaf voor de bemalingscapaciteit is het gemiddelde per ha genomen. Grote polders hebben echter in het algemeen een relatief lichte bemaling ten opzichte van kleine polders. Het gemiddelde voor de polders met veel glas in Delfland dient daarom te worden vergeleken met de kleinere graslandpolders (< 600 ha) :

Delfland	glas	20,0 mm per etmaal
Delfland	grasland	17,0 mm per etmaal
Rijnland		21,6 mm per etmaal

De verschillen zijn dus niet groot . Dat polders met veel glastuinbouw een zwaardere bemaling zouden hebben, komt er niet uit. Bij verandering van de bemaling in polders met veel glas streeft men echter wel naar een capaciteit van 25 mm per etmaal.

Opvallend in tabel 4 is nog, dat de polders in de omgeving van Boskoop zo zwaar worden bemalen. Mogelijk hangt dit samen met de hoge eisen die de boomkwekerij-producten stellen aan de konstantheid van de ontwateringsdiepte. Te meer daar de ontwateringsdiepte op de veengronden aldaar niet groot kan zijn.